

Protokół nr 18/2020
posiedzenia Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego
Powiatu i Przestrzegania Prawa
które odbyło się w środę 4 marca 2020 r.
w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Śremie

W posiedzeniu uczestniczyło 8 Radnych. Nieobecny był Wojciech Zajler. Lista obecności Radnych stanowi **załącznik nr 1 do protokołu**.

W obradach uczestniczyli także:

1. Skarbnik Powiatu Krystyna Sikorska.
2. Agnieszka Oleszak-Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie.

Zaproszenie na posiedzenie Komisji stanowi **załącznik nr 2 do protokołu**.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Hoffa otworzył posiedzenie Komisji o godz. 11.00. Powitał zebranych Radnych oraz zaproszonych gości i na podstawie listy obecności stwierdził wymagane quorum.

Wniosków o zmianę porządku obrad nie zgłoszono.

Posiedzenie odbyło się wg następującego planu:

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia komisji i stwierdzenie quorum.
2. Zaopiniowanie projektu *uchwały zmieniającej uchwałę budżetową na 2020 rok*.
3. Wolne głosy i wnioski.

Ad 2.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Hoffa ogłosił przejście do następnego punktu porządku dotyczącego zaopiniowania projektu *uchwały zmieniającej uchwałę budżetową na 2020 rok*.

Skarbnik Powiatu Krystyna Sikorska przedstawiła projekt uchwały.

Powiedziała, że w uchwale budżetowej zmiany są tylko po stronie wydatków. Zarząd Powiatu proponuje, aby zabezpieczyć kwotę w wysokości 138.945 zł celem dokonania zwrotu części dofinansowania ze środków unijnych. Chodzi o projekt pn. „Aktywna integracja – sposobem na pozytywne zmiany”, który był realizowany w latach 2017-2018 przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie. Projekt ten był audytowany. Część wydatków została nienależycie udokumentowana przez jednego z partnerów projektu tj. Fundację Aktywności Lokalnej dotyczyło to kwoty 17.759,26 zł. W związku z tym, że była to kontrola losowa poprzez ekstrapolację błędu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego zażądał zwrotu kwoty 122.550 zł plus odsetki na kwotę 16.395 zł. Do zwrotu został wezwany beneficjent ostateczny czyli PCPR w Śremie przez Urząd Marszałkowski pismem z dnia 27.02.2020 r., (które wpłynęło do kancelarii PCPR i Starostwa - jako jednostki nadrzędnej dnia 02.03.2020 r.). Został wyznaczony termin 14 dniowy do zwrotu kwoty głównej wraz z odsetkami, które każdego dnia wzrastają dlatego zasadnym jest, aby jak najszybciej temat uregulować. Środki na ten zwrot będą pochodziły ze zmniejszenia planu finansowego Starostwa Powiatowego w Śremie, w zakresie wydatków osobowych. Mimo uregulowania tego zobowiązania, powiat będzie dochodził ich od beneficjenta, który nieprawidłowo rozliczył wydatki czyli od Fundacji Aktywności Lokalnej.

Radny Tomasz Klaczyński poprosił o kserokopię pisma z Urzędu Marszałkowskiego. Dodał, że jego zdaniem przedmiotowe pismo powinno zostać załączone do materiałów na komisje i sesję w programie e-Sesja.

Następnie poprosił o wyjaśnienie kwestii finansowej gdyż pani Skarbnik powiedziała, że kwota 17 tys. zł została źle rozliczona przez Aktywny Samorząd natomiast Urząd Marszałkowski domaga się zwrotu ponad 120 tys. zł.

Zapytał z kim Aktywny Samorząd rozliczał się, z Urzędem Marszałkowskim czy z PCPR w Śremie.

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie powiedziała, że chciałaby sprostować iż projekt pn. „Aktywna integracja – sposobem na pozytywne zmiany” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej. Natomiast program pn. „Aktywny Samorząd” jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – który na chwilę obecną jest rozliczany prawidłowo. Jeśli chodzi o zaprognozowanie kwoty około 14 tys. zł a nie 17 tys. zł to była próba dokumentów wyszczególniona w dwóch wnioskach 8 i 9. Niestety partner nie przedstawił tych dokumentów, a PCPR jako beneficjent nie posiadał ich w oryginale, w związku z czym nie mógł się z nich rozliczyć. Ekstrapolacja polega na tym, że przełożono tą kwotę na całość zadania, założono że PCPR nie ma dokumentów na 14 tys. zł, zatem nie ma ich na całość, stąd kwota 122.550 zł.

Radny Tomasz Klaczyński zapytał kiedy to rozliczenie lub brak rozliczenia z PCPR miało miejsce. Od kiedy Państwo wiedzieliście, że ta instytucja nie rozliczyła się.

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie odpowiedziała, że projekt był realizowany od początku 2017 r. do końca 2018 r. wnioski zostały zatwierdzone. W wyniku przeprowadzonego w czerwcu 2019 r. audytu okazało się, że tych dokumentów nie uwzględniono. Od tego momentu, pomimo prób nie udało się pozyskać oryginałów dokumentów od partnera projektu.

Radny Tomasz Klaczyński powiedział, że nie interesuje go kiedy był audyt tylko chciałby się dowiedzieć od kiedy PCPR wiedział, że nie ma tych dokumentów. Ponadto chciałby się dowiedzieć czy ta wiedza została przekazana do Zarządu Powiatu, pana Starosty.

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie odpowiedziała, że audyt wykazał iż PCPR nie miał tych dokumentów w oryginale, ponieważ każdy partner projektu w tym PCPR w Śremie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie oraz Fundacja Aktywności Lokalnej z Puszczykowa dokumenty w oryginale przechowuje w swoich siedzibach, jeśli chodzi o realizację poszczególnych zadań. Jedynie w systemie SL były próby dokumentów przedstawionych przez Fundację, ale oni zażądali dokumentów w oryginale, PCPR ich nie posiadał, ponieważ Fundacja nie poddała się kontroli.

Radny Tomasz Klaczyński powiedział, że rozumie iż PCPR w Śremie był głównym wnioskodawcą. Więc jako główny wnioskodawca nie miał wpływu na to jakie dokumenty zostały przekazywane do Urzędu Marszałkowskiego?

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie odpowiedziała, że PCPR otrzymywał próby dokumentów, o które prosił Urząd Marszałkowski i przesyłał je w określonym systemie SL, w którym był ten projekt zbudowany. Urząd Marszałkowski następnie zatwierdzał te dokumenty na podstawie próby, którą otrzymywał. Dodała, że audyt przeprowadzał próbę na innych dokumentach.

Radny Tomasz Klaczyński powiedział, że pani Baczyńska nie odpowiedziała na pytanie kiedy PCPR powziął wiedzę, że nie ma tych dokumentów i kiedy przekazał tą informację panu Staroście.

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie odpowiedziała, że informacja została przekazana panu Staroście po uzyskaniu opinii potwierdzającej nieprawidłowości, prawdopodobnie we wrześniu 2019 r. w momencie audytu. Dodała, że może tą informację sprecyzować i przekazać w terminie późniejszym.

Starosta Zenon Jahns zaznaczył, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie pełniło rolę Partnera Wiodącego w projekcie i to PCPR zgodnie z umową ponosiło pełną odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu, w tym za poprawność rozliczeń finansowych oraz pozyskiwanie i gromadzenie dokumentacji związanej z realizacją zadań Partnerstwa. Umowa o dofinansowanie jest tak skonstruowana, że odpowiedzialność za nieprawidłowe działania partnerów i tak w efekcie spada na Partnera Wiodącego, czyli PCPR.

Projekt został podpisany na kwotę 1 mln 600 tys. zł z czego 800 tys. zł wydatkowane było przez Fundację Aktywności Lokalnej, 400 tys. zł przez PCPR oraz 400 tys. zł przez OPS w Śremie. Jeżeli chodzi o OPS i PCPR to nie wystąpiły żadne nieprawidłowości, problem natomiast wystąpił w przypadku Fundacji, która w czerwcu ubiegłego roku odmówiła poddania się kontroli prowadzonej przez Izbę Kontroli Skarbowej z Poznania.

W trakcie kontroli weryfikowano 8 i 9 wniosków o płatność, a Fundacja nie udostępniła wymaganych przez kontrolę dokumentów. Trzeba zaznaczyć, że takich wniosków o płatność było 10 w latach 2017-2018. Urząd Marszałkowski weryfikując te wszystkie wnioski żądał tylko niektórych dokumentów, wg. próby losowej. To jednak nie zwalniało PCPR od obowiązku pozyskiwania z Fundacji wszystkich pozostałych dokumentów, tak aby w pełni kontrolować działania tej fundacji. Jeśli któryś z partnerów projektu nie podda się kontroli to odpowiedzialność za to ponosi Partner wiodący, czyli PCPR. Dlatego zwrotu tych środków musi dokonać powiat. Gdyby PCPR w trakcie realizacji projektu pozyskiwałby od Fundacji kopie wszystkich dokumentów potwierdzających poniesione przez Fundację wydatki, mógłby jakby zastępczo za Fundację udostępniać je w trakcie wszelkich kontroli. Tak się nie stało, dlatego Starosta podkreślił, że winę za to ponosi PCPR. Rozliczając kolejne etapy projektu i wnosząc o następne transze, powinno się dysponować wszystkimi dokumentami z poprzednich wniosków, a jeśli się ich nie posiadało należało wzywać do ich uzupełnienia, bądź przerwać realizację projektu i wypowiedzieć Fundacji umowę, a pani Kierownik PCPR tego nie zrobiła. Starosta poinformował, że zlecił kontrolę w PCPR i przygotowanie analizy prawnej dotyczącej zaistniałych nieprawidłowości. Po jej zakończeniu właściwe decyzje zostaną podjęte.

Starosta dodał, że pani Baczyńska powinna tak tą sprawę przedstawić, a nie tylko wskazywać na Fundację. Zdaniem Starosty główną winę za tą sytuację ponosi PCPR.

Radny Emil Majsner powiedział, że bał się iż ten temat zostanie w inny sposób rozwiązany dlatego podziękował panu Staroście za takie podejście. Dodał, że nie chce szukać osób odpowiedzialnych za tą sytuację jednak Zarząd Powiatu nad tym debatował i podjął stosowne uchwały w dniu 11 października 2019 r. Następnie przedstawił je Radzie Powiatu, która zaakceptowała zablokowanie w budżecie środków finansowych w wysokości 140 tys. zł. Radny powiedział, że jest zaskoczony tym, że trzeba zwoływać dodatkową sesję, komisję skoro temat był znany już od kilku miesięcy. Zapytał dlaczego na poprzedniej sesji nie pojawiła się informacja, że ten temat może pojawić się w każdym momencie.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że wstępnie było wiadome po przeprowadzonej kontroli skarbowej. Jednak Urząd Marszałkowski w tej sprawie zwracał się do Ministerstwa Finansów – wówczas nie mogliśmy przesądzać, że to się tak zakończy. Niedawno Urząd Marszałkowski poinformował, że Ministerstwo nie przychyliło się do ich odwołania. Urzędowi Marszałkowskiemu również zależało na tym, aby te wnioski o płatność prawidłowo rozliczyć. Mimo tego, że na etapie odwołania brakujące dokumenty zostały dostarczone do Urzędu Marszałkowskiego, Ministerstwo uznało jednak, że jest to po terminie i utrzymało swoje wcześniejsze stanowisko. Z naszej strony nie było żadnego zaniechania, ponieważ do końca próbowaliśmy zmienić stanowisko ministerstwa i przekazywaliśmy wszystkie dokumenty, które udało się pozyskać bez udziału Fundacji. Na poprzedniej sesji w piątek (tj. 28.02.2020 r.) jeszcze nie było wiadomo jak ostatecznie zakończy się ta sprawa. W ubiegłym tygodniu odbyło się spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim z udziałem pani Sekretarz gdzie te tematy były omawiane. Problem z Fundacją nie dotyczy tylko naszego powiatu, ale powiatów między innymi Nowotomyskiego, Wągrowieckiego. Starosta podkreślił, że nie wyraziłby zgody na urlop pani Sekretarz gdyby wiedział, że przyjdzie wezwanie do zwrotu. Na tym spotkaniu została podana informacja, że decyzja zostanie przesłana do powiatu w kwietniu, a pismo przyszło już w poniedziałek 02 marca br. co było dla nas zaskoczeniem. Starosta zaznaczył, że ta sesja nie musiała być zwoływana w trybie nadzwyczajnym, ale ponieważ przez najbliższe 2 tyg. będzie przebywał na urlopie, chciał tą sprawę wyjaśnić osobiście podczas komisji i sesji, aby nie narazić się na zarzut unikania problemu.

Radny Emil Majsner zapytał, czy zostały wdrożone jakieś procedury abyśmy uchronili się, w przyszłości przed tego typu sytuacjami.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że na naiwność i głupotę nie ma przepisów.

Radny Emil Majsner powiedział, że nie ma na sali osób, które ten temat zaważyły. Zapytał czy wina leży tylko po stronie pani Kierownik czy też innych osób. Zapytał czy pan Starosta zamierza wyciągnąć wobec nich jakieś konsekwencje.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że zamierza wyciągnąć konsekwencje, zarówno personalne, jak i finansowe w ramach istniejących możliwości prawnych.

Radny Emil Majsner powiedział, że kwota którą należy zwrócić pochodzi z lat 2017-2018 i oczywiście jest, że jej nie ma, dlatego musi zostać zwrócona z bieżących wydatków wraz z odsetkami. Radny zapytał czy w związku z tym, że ta kwota zostanie zabezpieczona w wydatkach osobowych można domyślać się, że wszyscy pracownicy głównie PCPR poniosą konsekwencje tej finansowej dziury.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że jeśli powiat zostanie obciążony zwrotem dofinansowania, to nie odbędzie się to kosztem inwestycji czyli mieszkańców, tylko kosztem wszystkich pracowników PCPR i Starostwa. Dlatego w tej chwili proponuje się, aby te środki zostały zdjęte z wydatków osobowych. Starosta dodał również, że pracownicy PCPR, którzy byli zaangażowani w realizację projektu pobierali z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie. Ponadto, w tej placówce był taki zwyczaj, że pieniądze które zostawały w ciągu roku np. ze zwolnień lekarskich przeznaczano na nagrody. Dlatego Zarząd Powiatu dokonał blokady tych środków, aby mieć nad tym pełną kontrolę. Konsekwentnie środki te będą blokowane tak długo, aż zrekompensują zwrot dofinansowania.

Radny Emil Majsner zapytał czy pani kierownik PCPR otrzymała na koniec roku nagrodę finansową.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że nie otrzymała nagrody.

Radni nie zabrali więcej głosów. Przewodniczący Komisji zamknął dyskusję.

Komisja zaopiniowała pozytywnie (6 głosów za, 1 przeciw, 1 wstrzymujący się) projekt uchwały zmieniającej uchwałę budżetową na 2020 rok. Projekt uchwały stanowi **załącznik nr 3 do protokołu.**

Ad 3.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Hoffa zapytał, czy Radni chcą zabrać głos w tym punkcie porządku obrad?

Starosta Zenon Jahns powiedział, że gdyby to była firma prywatna to nie byłoby żadnego problemu aby te środki wyegzekwować. Starosta dodał, że od kilku dni rozmawia z prawnikami którzy pewne rozwiązania przygotowują. Jako przykład podał sąd pracy. W sytuacji kiedy zwalnia się pracownika to on odwołuje się do sądu pracy, który z kolei zazwyczaj przychyli się do żądań pracownika. Skutkuje to przywróceniem pracownika do pracy lub wypłatą odszkodowania.

Starosta powiedział, że bardzo trudno jest zarządzać w samorządzie. Niezależnie od tego czy to jest kierownik czy dyrektor to za sprawy finansowe powinien w pełni odpowiadać. Tutaj się okazuje, że będą wielkie perturbacje, aby to wyegzekwować. Nie ma tłumaczenia, naiwność jest również wadą. Dodał, też że nie ma cienia wątpliwości, co do tego że w ramach projektu realizowano wiele potrzebnych działań i skorzystali z tego mieszkańcy naszego powiatu. Starosta powiedział, że rozmawiał z osobami które są koordynatorami pieczy zastępczej i twierdzą one, że kandydaci na rodziny zastępcze bardzo dużo skorzystały z tego właśnie projektu. To jednak nie zmienia faktu, że wydatkowanie środków publicznych musi odbywać się odpowiedzialnie, z zachowaniem wszelkiej staranności i rzetelności, a w tym przypadku zabrakło odpowiedniej kontroli i nadzoru.

To jest bardzo złe doświadczenie, że w takiej małej jednostce pojawił się duży problem. Tym bardziej, że ciągle trzeba myśleć o szpitalu i problemach związanych z nim.

Projekt trzeba również utrzymać i wykazać jego trwałość poprzez funkcjonowanie w latach 2019-2020 świetlic dla młodzieży w Książu i Śremie, w przeciwnym razie trzeba byłoby zwrócić pieniądze z odsetkami za cały projekt na kwotę około 2 mln zł, a to byłaby jeszcze gorsza sytuacja. Niezrozumiałym jest to, że Fundacja nie poddała się kontroli skarbowej skoro te działania w ramach projektu wykonała. Dlatego Starosta powiedział, że ma pretensje do pani kierownik PCPR, bo gdyby dbała o gromadzenie wszystkich dokumentów można by te działania prawidłowo rozliczyć, bez udziału Fundacji.

Starosta dodał, że nie wiadomo czy na tym sprawa się zakończy, ponieważ zwrot dotyczy 8 i 9 wniosku o płatność, a obecnie rozliczany jest jeszcze ostatni 10 wniosek. PCPR ma w tej chwili problem gdyż Urząd Marszałkowski żąda wszystkich dokumentów, a nie tylko tych wybranych losowo, natomiast Fundacja nie chce ich udostępnić. Od dwóch tygodni pracownicy PCPR docierają do firm, które wykonywały pracę, aby pozyskać duplikaty faktur, które opiewają na kwotę około 30 tys. zł. Ponadto są oświadczenia wykonawców na około 50 tys. zł. Cały wniosek opiewa na kwotę 192 tys. zł i pracownicy nadal starają się pozyskać kopię wszelkich dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatkowanych przez Fundację środków.

Nie możemy być jednak pewni czy Urząd Marszałkowski wszystkie te dokumenty zaakceptuje i uzna wniosek za prawidłowo rozliczony.

Agnieszka Oleszak – Baczyńska pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie powiedziała, że została przeprowadzona w dniu 03.03 br. rozmowa z mężem pani prezes Fundacji, który powiedział że zostały podjęte kroki aby wróciła do pracy księgowa fundacji, która prowadziła ten projekt. Pani Baczyńska wyraziła nadzieję, że być może pani księgowa odnajdzie dokumenty, których brakuje w PCPR.

Starosta Zenon Jahns powiedział, że nie ma złudzeń iż PCPR pozyska wszystkie dokumenty. Jeżeli chodzi o kontrolę skarbową Starosta rozmawiał trzy razy z panią z Izby Skarbowej, która prowadziła kontrolę. Powiedział, że ta pani była bardzo tolerancyjna. To nie było tak, że Izba Skarbowa przyjechała i rygorystycznie podchodziła do tematu. Oni wszyscy wiedzieli co to jest za Fundacja i jaki jest w niej bałagan, ponieważ nie zostali do niej wpuszczeni. Tylko, że ich interesuje PCPR, które powinno mieć dokumenty. Wielokrotnie ta pani przedłużała kontrolę, aby te dokumenty pozyskać ale bezskutecznie. Kontrola skarbową została przeprowadzona w lipcu 2019 r., podczas gdy Starosta był na urlopie wypoczynkowym, o jej przebiegu został poinformowany po powrocie. Wówczas w PCPR szukali dokumentów, ale pani Sekretarz nie przypuszczała, że może ich wcale nie być. Dlatego, że nie wdrożyła wówczas w PCPR kompleksowej kontroli projektu poniosła konsekwencje finansowe i zostało jej obniżone wynagrodzenie. Podkreślił, że pani Sekretarz nie ponosi żadnej winy za zaistniałą sytuację i brak odpowiedniego nadzoru nad realizacją projektu. Dodał, że nawet gdyby robiła to co Starosta obecnie w tym temacie, to już nie zmieniłoby to zaistniałej sytuacji. Należy jednak mieć na uwadze, że jeśli w jakiejś jednostce pojawiają się nieprawidłowości to trzeba reagować. Nikt na bieżąco nie kontroluje jednostek. Po to jest tzw. odpowiedzialność dyrektorów i kierowników, ale czasami trzeba być szybszym w działaniu.

Radny Tomasz Klaczyński zapytał czy ta Fundacja jeszcze współpracuje z jakąś naszą powiatową jednostką.

Starosta Zenon Jahns odpowiedział, że nie.

Radny Emil Majsner zapytał czy wypłacona w listopadzie ubiegłego roku nagroda jubileuszowa była dla pani Dyrektor .

Starosta Zenon Jahns powiedział, że odpowie na sesji, ponieważ nie chce wprowadzać nikogo w błąd.

Jeśli pani kierownik odejdzie na emeryturę to jest przewidziana z tego tytułu odprawa. I starosta najchętniej zaliczyłby to na poczet ewentualnej spłaty należności z projektu, ale musi widzieć czy może tak zrobić prawnie.

Radni nie zgłosili głosów i wniosków.

W związku z wyczerpaniem porządku posiedzenia **Przewodniczący Komisji Pan Zbigniew Hoffa** zamknął obrady Komisji o godz. 11⁴⁷.

Protokołowała
Elżbieta Lewandowska - Jaśniak

Przewodniczący Komisji Budżetu,
Rozwoju Gospodarczego Powiatu
i Przestrzegania Prawa

Zbigniew Hoffa